

Una idea

En convidar-me amablement el Director d'INQUIETUD a col·laborar en aquesta edició extraordinària, amb motiu de festejar els supervivents socis fundadors de La Unió Liberal, recordo perfectament que sots aquest mateix títol vaig escriure un article, deu o dotze anys enrera, i que avui encara el crec de tanta actualitat com llavors que el vaig escriure per a una de les publicacions locals. Em referia a que La Unió Liberal, casa fundada per un aplec d'entusiastes republicans en un temps en que, adalerats, cercaven on poder aplegar-se tots quants sospiraven per idèntiques idees, al mateix temps que per a constituir un baluard on s'hi estrellessin els embats dels que, en possessió d'idees caduques i reaccionàries, no donaven punt de repòs als que *gosaven* oposar-s'hi, de paraula i obra.

Avui ja és un gran casal, susceptible de servir de fonament a la verdadera regeneració moral i material de Granollers. En efecte, compta avui nostra Associació amb seccions benemèrites, aitals com l'Escola per a ambdós sexes, Escola de Música, Grup d'aficionats al teatre, Escola Esperantista, Germandat ben desenrotllada i poderosa, inici d'una Biblioteca, etc.

Aparentment, sembla ja assolida, amb l'existència d'aquestes seccions, tota la potencialitat de la gran associació; més, si tenim en compte les necessitats de la vida moderna i la natural pruija que sent tothom en avançar o quan menys en posar-se al nivell dels actuals progressos socials, veurem com la feina de la nostra Associació, amb tot i ésser ja importantíssima, tot just és embastada.

Tots els socis de La Unió Liberal estan ja convençuts, i n'han donat ja proves alentant les diferents seccions constituïdes, que la cultura, en tots els ordres i activitats personals, és la base més ferma de la prosperitat dels pobles. Doncs, bé: l'Associació ha d'ésser dirigida cap a la supressió de tot el que és supèrflu i iniciar valentment tota activitat que signifiqui una major il·lustració de tots i cada un dels socis. A aquest objecte, és urgent que per part de la Junta de Govern de la casa es posi en estudi el desenrotllament i aplicació d'un ben meditat *pressupost de cultura*, tot l'extensament possible, amb els mitjans econòmics degudament apreuats per a l'immediata realització dels projectes i envestir decididament la creació d'altres seccions que puguin assimilar-se totes quantes activitats i voluntats puguin néixer del pensament dels associats, o quan menys intensificar i ampliar fins al límit possible d'eficiència les avui ja existents.

Per a la realització d'aquest fi, creiem feina primordial a fer la creació d'un

ample Comitè de Cultura, que podrien compondre elements de la pròpia Junta de Govern i altres elements de l'Associació, qual Comitè estudiés i formulés una ponència que tractés de resoldre els següents punts: creació d'una Escola elemental del treball i orientació professional; creació d'una altra Escola d'educació física, on es conreuessin els esports, sobre tot els de caire educatiu i regeneradors del cos i de l'esperit; i per fi, creació de una Cooperativa de Consum per a us exclusiu dels associats, que proporcionés queviures, robes i quants objectes de vestir necessiten les classes més modestes de la societat.

Per a la consecució d'aitals fins, creiem que fóra convenient que, com a mitjà de propaganda, estudi i propulsió d'aquestes seccions, per part d'una Comissió especial formada per simpatitzants de l'idea, s'estudiés la forma pràctica i el més possiblement econòmic de publicar un Butlletí de l'Associació, qual Butlletí s'hauria de repartir gratuïtament o per ínfim preu a tots els associats, havent de contenir precisament les següents seccions: una primera, dedicada exclusivament al conreu i propaganda de les idees liberals de l'Associació, amb el fi de fer ciutadans conscients, en sos drets i deures polítics i socials; altra secció econòmica, amb el balanç mensual o trimestral dels cabals de l'Associació, altra secció essencialment cultural i pedagògica, portaveu i difondidora de la feina de les escoles de l'Associació, amb publicació de treballs pels propis alumnes de les escoles, per a estimul dels mateixos i exemple per als demés escolars; altra secció teatral, on es donés a conèixer la feina de la pròpia secció i es difondissin les virtuts educatives del teatre, com poderós mitjà d'educació de multituds; altra, responent al treball de l'escola de música i procurant propulsar el seu estudi i especialització; i per fi, altra secció, amena o recreativa, on es podessin esplaiar els entusiasmes del jovent que vol començar a fer armes en la literatura i poesia i on es ressenyessin les festes que de tota mena es donessin en l'Associació.

Creiem que la publicació d'aquest Butlletí seria profitosa per a propagar totes les saludables idees que informen l'esperit de la nostra Associació, posant de relleu àdhuc, pels de casa i de fora de casa, l'importància i grandesa moral i material de la mateixa.

Vagi, doncs, llançada per segona vegada aquesta idea, i perdoni el Director d'INQUIETUD el plat rescalfat que li he servit. Si l'idea és aprofitable, a posar-la en pràctica seguidament, que el temps s'escorra molt depressa i la nostra ciutat va quedant enrera de moltes d'altres poblacions que més i millor es preocupen de la cultura i progrés social.

ALFRED CANAL

Recordança

Recordo que era molt jovenet quan vàreig conèixer Granollers, i recordo, com si fos avui, que La Unió Liberal fou el primer lloc públic que vàreig visitar. La impressió que em produí la nostra Associació fou quelcom gran, que jo llavors no em vaig saber explicar, però que indubtablement marca una trajectòria en la meua vida.

Més tard, quan La Unió Liberal ja fou una perllongació de la meua llar, vingueren a visitar-me uns familiars als qui em vaig proposar complaure'ls el millor possible; i, com és natural, una part del programa no cal pas dir que havia d'ésser la visita a la nostra Associació. I heu-vos ací que tant com els nostres hostes recorrien les diverses dependències de la casa, llur rostre s'anava tornant seriós i semblaven preocupats o admirats de tot quant veien. En preguntar-los què els semblava el què havien vist, em contestaren tots a una: «Hem vist tantes coses realitzades en tan pocs anys, que, senzillament, és admirable, és grandíols; i, per sobre de tot, el més admirable, és l'idea de la unió de tots els liberals en contra del reaccionarisme. Aquesta idea, plasmada en realitat, és el més majestuós i gran de la vostra Associació.»

Aquestes manifestacions, repetides per tots els que visiten el nostre casal, han d'ésser l'orgull més gran de tots quants formem en La Unió Liberal. Aquesta impressió de cosa gran, fou la que em dominà en ma primera visita a la nostra societat.

Han passat els anys; i, a mesura que he anat capacitant-me de la idea mare perquè aquell estol d'homes abnegats bastiren aquest casal avui tan grandíols, on s'hi poden eixoplugar d'una manera ben ample tots els ideals nobles i liberals, m'he anat fent càrrec de la dura tasca portada a terme i de la lluita aferrissada contra tota mena d'enemics, que no eren pas menys que en l'actualitat.

Que La Unió Liberal és una de les obres més grans de la nostra ciutat, no ho podrà pas negar ningú que la conegui; que el seu escalf és necessari a tots els liberals de Granollers, també és cosa manifesta, que en poden donar raó tots els ciutadans que, igual que jo, n'hagin romàs absents per una temporada. Tots els que hem viscut la vida social de la nostra Associació, en trobar-se lluny d'ella han sentit l'enyor de l'esperit de llibertat que en ella regna i que se'n fa tan necessària; per això, quan conversem amb algun dels nostres vells, compremem el seu amor intens a la casa. Si nosaltres, joves, ens apar un allargament de la nostra llar, ¿què han de fer els nostres consocis que l'han gestada, la féren néixer i l'han vista créixer fins arribar a l'esplendor actual? Ells han tingut la virtut